

Pārresoru koordinācijas centrs

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2021.-2027. GADAM

1. REDAKCIJAS PROJEKTS

LPS reģionālās attīstības un sadarbības komitejas sēde
02.10.2019.

VADMOTĪVS

STRATĒGISKIE MĒRĶI

Prioritātes

Rīcības virzieni

Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki

- Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe
- Psiholoģiskā un emocionālā labklājība
- Stipras ģimenes paaudzēs
- Sociālā iekļaušana

Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei

- Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai
- Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība

Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība

- Produktivitāte un inovācija
- Darbs un ienākumi
- Kapitāls un uzņēmējdarbības vide

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

- Daba un vide
- Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi
- Līdzsvarota reģionālā attīstība
- Mājokļi

Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei

- Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs
- Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

- Saliedētība
- Tiesiskums un pārvaldība
- Drošība

Grupu diskusijas

SOCIĀLO UN SABIEDRISKO ZINĀTŅU PĀRSTĀVJI

- Valstiskums kā vērtība – «*Neizmainīt sevi sīknaudā*»
- Valsts pazaudēšana – cilvēku aizbraukšana, latviskuma izzušana, nekritiska pakļaušanās/sekošana ārējiem partneriem – ES, ASV, NATO
- Sabiedrība vispirms sagaida izmaiņas sistēmā; nesaskata savas līdzdalības iespējas; neizprot/netic savu paradumu maiņas nozīmīgumam, vispirms jāieezīmē sistēmiskais rāmis – «*kāpēc Jūs gribat, lai mainās cilvēks?*»
- Izteikta plaša, pretnostatījums - dalījums «*Mēs (iedzīvotājs) – viņi (vara)*»

- Nevienlīdzība, noslāņošanās, netaisnīgums
- Ģimenes lomas maiņa – tradicionālo ģimenes funkciju nepildīšana, savstarpējo saišu iziršana, atsvešināšanās, emocionālā nestabilitāte
- Pārdale
- Investīcijas cilvēkos
- Nodokļu sistēmas izmaiņas – reāla progresivitāte, uzņēmējdarbību veicinoša
- Izglītības kvalitāte – skolotāju trūkums un novecošanās
- Medicīnas un sociālo pakalpojumu pieejamība

FOKUSA GRUPAS

POLITIĶI, DABAS ZINĀTŅU PĀRSTĀVJI

- Produktivitāte, konkurētspēja
- Sadarbība (visās jomās: starpnozaru, zinātnieks-uzņēmējs, lauki-pilsēta, ekonomiski aktīvs – neaktīvs, iedzīvotāju saliedētība, valsts konkurētspēja)
- Jaunieši un izglītība
- Inovācija
- Ātra un taisnīga tiesa
- Noticēt Latvijai

NAP2027 VĪZIJA – fundamentālo pārmaiņu virzieni

Vienlīdzīgas tiesības

- Ātra un taisnīga tiesa
- Gudra pārvaldība
- Uzticēšanās un saliedētība
- Samazināta birokrātija
- Personalizēti pakalpojumi

Dzīves kvalitāte

- Pilsētu un lauku mijiedarbība
- Vieglāk būt veseram
- Vienlīdzīgas iespējas

Zināšanu sabiedrība

- Kvalitatīva izglītība mūža garumā
- Kompetents darbspēks
- Izcila zinātne un inovatīvi uzņēmumi
- Pilsoniska sabiedrība
- Medijpratība un kritiskā domāšana

Atbildīga Latvija

- Klimata tendences
- Aprites ekonomikas principi
- Demogrāfijas izaicinājumi

NAP2027 stratēģiskie mērķi

Vienlīdzīgas iespējas

Svarīgākais sociālā taisnīguma elements ienākumu nevienlīdzības mazināšanai. Ikvienam līdzvērtīgas iespējas saņemt labu izglītību un kvalitatīvu veselības aprūpi, strādāt cienīgu darbu atbilstoši savām spējām un vēlmēm, augt un dzīvot drošā vidē un būt sociāli aizsargātam līdzvērtīgi visos Latvijas reģionos.

Sociālā uzticēšanās

Savstarpējā uzticēšanās ietekmē labklājību, apmierinātību ar dzīvi, pilsonisko aktivitāti un pat veselību, tā palielina personīgās izaugsmes iespējas nākotnē, kā arī sekmē demokrātiju valstī, savukārt politiskās uzticēšanās gaisotnē attīstās ekonomika, uzlabojas drošība, stiprinās tiesiskums, ikviens jūtas piederīgs un atbildīgs

Produktivitāte un ienākumi

Produktivitātes paaugstināšana panākama ar mērķtiecīgu resursu ieguldīšanu augstākas pievienotās vērtības radīšanai un pārdošanai globālajā tirgū. Atbalstot vietējos uzņēmējus, ieviest inovatīvas, jaunas tehnoloģijas, efektīvākus darba procesus un nodarbināto kompetenču pilnveidošanu – tā rezultātā veidojot uz zināšanām un inovāciju balstītas Latvijas konkurētspējas priekšrocības

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

NAP2027 prioritātes "KVALITATĪVA DZĪVES VIDE UN TERITORIJU ATTĪSTĪBA" ekspertu darba grupas sastāvs

Saeima

Ministrijas

- Ekonomikas ministrija
- Finanšu ministrija
- Iekšlietu ministrija
- Izglītības un zinātnes ministrija
- Kultūras ministrija
- Labklājības ministrija
- Satiksmes ministrija
- Veselības ministrija
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
- Zemkopības ministrija

Iestādes / Plānošanas reģioni

- Valsts kanceleja
- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
- Kurzemes, Latgales, Vidzemes, Zemgales un Rīgas plānošanas reģionu attīstības padome

Sociālie partneri

- Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
- Latvijas Darba devēju konfederācija

Nevalstiskās organizācijas

- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
- Latvijas Pašvaldību savienība
- Latvijas Lielo pilsētu asociācija
- Reģionālo attīstības centru apvienība
- Biedrība «Latvija lauku forums»
- Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība
- Biedrība «Zaļā brīvība»
- Vides konsultatīvā padome
- Latvijas Mednieku asociācija
- Latvijas Meža sertifikācijas padome
- Zemnieku Saeima

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

Daba un vide

Rīcības virziena **IZAICINĀJUMI:**

- Zinātniskā kapacitāte **klimatneitrālu tehnoloģiju jaunradei**
- Mežsaimniecības politika un **CO2 piesaistes iespējas**
- Meža nozares attīstība / **nodarbinātība** / bioloģiskās daudzveidības saglabāšana / *godīgas* kompensācijas
- Neilgtspējīgs **patēriņš un paradumi**

Rīcības virziena **INDIKATORI:**

- Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP
- Lauku / meža putnu indekss
- Sadzīves atkritumu pārstrādes līmenis

Galvenie **UZDEVUMI** rīcības virzienā:

- **Tehnoloģiju atklājumi**, kas aizstāj fosilo kurināmo ar izmaksu efektīviem AER risinājumiem
- Oglekļa dioksīda piesaistes palielināšana **dabas kapitāla ilgtspējīgā apsaimniekošanā**
- Pasākumi **atkritumu pārstrādes** palielināšanai, noglabājamo atkritumu samazināšanai un resursu efektīvākai izmantošanai
- **Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības mērķu noteikšana un dabas vērtību saglabāšana**
- Izpratnes veidošana par **paradumu un dzīvesveida maiņas** nepieciešamību

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi

Rīcības virziena IZAICINĀJUMI:

- **Nevienmērīga infrastruktūras pieejamība** uzņēmējdarbības vietās un apdzīvotās teritorijās (autoceļu kvalitāte, digitālās, ETL uzlādes)
- Nepieciešamība nodrošināt kvalitatīvus valsts un pašvaldību pakalpojumus **maza blīvuma apdzīvotības apstākļos**
- Potenciāls **lokāliem energoapdādes risinājumiem, aprites ekonomika**
- **Emisiju** ietilpīgi ražošanas līdzekļi un **autoparks**

Rīcības virziena INDIKATORI:

- Transporta infrastruktūras indekss
- Ceļu satiksmes negadījumos bojā gājušo skaits
- Enerģijas trilemmas indekss
- Digitālas ekonomikas un sabiedrības indekss

Galvenie **UZDEVUMI** rīcības virzienā:

- **Efektīvs sabiedriskā transporta tīkls** – princips «**dzelzceļš kā mugurkauls**»; Rīgas un Pierīgas sadarbība; risinājumi **integrēta sabiedriskā transporta tīkla funkcionalitātei**
- **Ceļu un ielu drošība** - lielu transporta plūsmu novirzīšana no apdzīvotām vietām; autoceļu un ielu infrastruktūras būvniecība;
- **Starptautiskā savienojamība un tranzīta konkurētspēja**– *Rail Baltica* projekts; Rīga - multimodāls transporta centrs un moderns Z-Eiropas aviācijas mezgls
- **Valsts un pašvaldību e-pakalpojumi** - principa «**digitāls pēc noklusējuma**» ieviešana; IKT procesu centralizācija; atvērtība privātā sektora risinājumiem
- **Enerģijas pieejamība** - Baltijas elektrotīklu sinhronizācija un gāzes vienotā tirgus izveide, atbalsts mājsaimniecību enerģētikas mikroprojektiem enerģijas ražošanai pašu patēriņam; **energoefektivitāte**.

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

Līdzsvarota reģionālā attīstība

Rīcības virziena **IZAICINĀJUMI:**

- **Maz inovatīvu un tehnoloģiski ietilpīgu uzņēmējdarbības** formu reģionos
- Sabiedrības novecošanās un iedzīvotāju **migrācija uz attīstības centriem**
- Vājas digitālās pamatprasmes
- **Nepietiekama** attīstības centru un to attālāko teritoriju *ekonomikas sadarbības veidošana*
- Perifēriju iztukšošanās / valsts ilgtspēja

Rīcības virziena **INDIKATORI:**

- Kopējā pievienotā vērtība statist. reģionos, īpatsvars
- Bruto mēneša vid. darba samaksa reģionos, 4 mazāk attīst. reģionu vid. līmenis pret augstāk attīstīto reģionu
- Nefinanšu investīciju piesaiste reģionos, 4 mazāk attīst. reģionu vid. līmenis pret augstāk attīstīto reģionu

Galvenie **UZDEVUMI** rīcības virzienā:

- **Atbalsts uzņēmējdarbībai** - mobilitātei un infrastruktūrai, jaunām darbavietām, sadarbība, administratīvā sloga mazināšana, atbalstoša nodokļu sistēma
- **Reģionālās izaugsmes fonds** - mērķtiecīgiem ieguldījumiem **kopējiem reģiona projektiem**
- **Plānošanas reģionu/pašvaldību sadarbība** – pilsētas un lauku telpas mijiedarbība, sabiedriskā transporta risinājumi, **koplietošanas infrastruktūra** (t.sk. ceļi), komunālie pakalpojumi
- **Pašvaldību efektivitāte** - alternatīvi risinājumi pakalpojumu sniegšanai attālās apdzīvotās vietās, e-pakalpojumi

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

Mājokļi

Rīcības virziena **IZAICINĀJUMI:**

- Nepietiekams finansējums zemu ekspluatācijas un būvniecības izmaksu sociālo mājokļu būvniecībai
- Zema dzīvojamo ēku energoefektivitāte
- Mājokļu drošība un kvalitāte/**fonda atjaunošanās ātrums**
- Mājokļu **īres tirgus labāka funkcionēšana**

Rīcības virziena **INDIKATORI:**

- Personas, kas reģistrētas pašvaldības palīdz. reģistrā mājokļa jaut. risināšanai
- Atjaunoto mājokļu daudzums gadā (% no visiem)
- Ekspluatācijā pieņemto jauno dzīvokļu skaits
- Dzīvokļu īpašumu skaits, kuriem uzlabota energoefektivitāte

Galvenie **UZDEVUMI** rīcības virzienā:

- **Sociālo mājokļu** atjaunošana un jaunu mājokļu būvniecība un **atbalsts maznodrošinātām personām** dzīvesvietas maiņai nodarbinātības uzlabošanā
- **Atbalsts ģimenēm ar bērniem** mājokļu iegādei vai būvniecībai
- **Finanšu instruments** zemu izmaksu mājokļu būvniecībai, t.sk. mehānisms un normatīvais regulējums, kas veicinātu bezpeļņas vai zemas-peļņas īres māju būvniecību
- Esošo **mājokļu kvalitātes** uzlabošana – energoefektivitāte, piemērošana cilvēkiem ar invaliditāti
- Efektīva mājokļu **īres tirgus** tiesiskā regulējuma izveidošana, **būvniecības netiešo izmaksu samazināšana, procesu vienkāršošana**

NAP2027 1. redakcijas sabiedriskā apspriešana

PKC mājaslapā www.pkc.gov.lv NAP2027 1. redakcijas apspriešanas rīkā varēs izteikt viedokli un sniegt priekšlikumus par:

- visu NAP2027. 1. redakciju kopumā
- stratēģiskajiem mērķiem
- prioritātēm, to rīcības virzieniem un uzdevumiem

NAP2027 sasaiste ar finanšu resursiem

Zināt

Rezultāts – pilnīga informācija par plānotajiem pasākumiem un projektiem

Datu ieguve

Ministrija iesniedz 2021.-2027. gadam plānotos investīciju projektus un īstenojamus pasākumus

Projekti un pasākumi ir attiecināti uz NAP2027 uzdevumiem un indikatīvajiem finansēšanas avotiem, t.sk. ES daudzgadu budžeta ietvaru

Prioritizēt

Rezultāts – projektu un pasākumu rangējums atbilstoši to efektivitātei un atdevei

Sociāli ekonomiskais novērtējums

Pamatā - NAP2027 stratēģiskajos mērķos balstīti sociāli ekonomiskie faktori un horizontāli efektivitātes faktori

Sociāli ekonomiskā novērtējuma rezultātā katram pasākumam un projektam tiek veikts novērtējums projektu salīdzināšanai

Lemt

Rezultāts – NAP2027 finanšu pielikums ar nākamajā periodā indikatīvi atbalstāmajiem projektiem

Projektu un pasākumu atlase

Nemot vērā projektu rangējumu efektivitātes skalā, projekti tiek kartēti atbilstoši finansējuma avotiem, to apmēram un citiem ierobežojumiem

Iegūtais rezultāts tiek integrēts NAP2027 struktūrā – atbilstošajos uzdevumos, rīcības virzienos un prioritātēs

Svarīgākie nākamie darbi

26.09.2019.

NAP padome
Mandāts 1.redakcijas
nodošanai sabiedriskai
apspriešanai

2019. gada oktobris

NAP 2027 sabiedriskā
apspriešana un SIVN

Diskusijas Saeimas IAK

Darbs ar investīciju
pieprasījumu formulēšanu
(ministrijas) un analīzi (PKC)

2019. gada novembris

PKC, ņemot vērā sabiedriskās
apspriešanas un SIVN
rezultātus, gatavo NAP2027
2.redakciju.

Darbs ar indikatīvo investīciju
pieprasījumu ranžēšanu

Diskusijas Saeimas IAK

NAP padome

MK sēde

2019. gada decembris

NAP2027 izskata Saeima

Pārresoru koordinācijas centrs

Ar atbildību par Latvijas nākotni!

Priekšlikumiem: NAP2027@pkc.mk.gov.lv

Papildus informācija: www.pkc.gov.lv/nap2027
@Lvnakotne